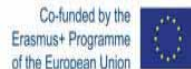

Jean Monnet Chair
EU Tax Policy & Administration

Tax Flash

15/1/2019

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΛΡΑ JEAN MONNET ΣΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΚΑΤΟΧΟΣ ΕΛΡΑΣ:

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΒΒΑΪΔΟΥ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ | 15/1/2019

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε σε δημόσια διαβούλευση την πρότασή της με τίτλο «Πιο αποτελεσματικές νομοθετικές διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της φορολογίας» αναφορικά με την αποτελεσματικότερη νομοθεσία στον τομέα της φορολογίας και την μετάβαση στην ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία. Στην πρότασή της αυτή θα εξετάσει τον τρόπο, με τον οποίο μπορεί να εξορθολογισθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της ΕΕ, μέσω της εξάλειψης της ανάγκης για ομόφωνη συμφωνία όλων των κρατών μελών της ΕΕ που απαιτείται σήμερα. Η ομοφωνία δεν μπορεί συννά να επιτευχθεί σχετικά με σημαντικές φορολογικές πρωτοβουλίες, οδηγώντας έτσι σε μη βέλτιστες πολιτικές και δαπανηρές καθυστερήσεις. Ειδικότερα, εξαιτίας του κανόνα της ομοφωνίας, ορισμένες σημαντικές προτάσεις για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και τη δίκαιη φορολόγηση εντός της ενιαίας αγοράς παραμένουν σε εκκρεμότητα εδώ και χρόνια. Ταυτόχρονα, το δημοκρατικά εκλεγμένο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει μέχρι σήμερα συμβουλευτικό μόνο ρόλο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

ΕΛΡΑ JEAN MONNET ΣΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΚΑΤΟΧΟΣ ΕΛΡΑΣ:

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΒΒΑΪΔΟΥ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ | 15/1/2019

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα ζητήματα αυτά θα μπορούσαν να αποφασίζονται βάσει ενός σταθμισμένου συστήματος («ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία»), σύμφωνα με το οποίο η έγκριση των μέτρων απαιτεί τη στήριξη ενός ελάχιστου αριθμού χωρών της ΕΕ, που αντιστοιχεί σε ένα ελάχιστο ποσοστό του πληθυσμού της ΕΕ. Προκειται για μία από τις νέες σημαντικές πρωτοβουλίες που έχουν ως στόχο να δώσουν νέα ώθηση στην ΕΕ.

Προκειμένου να μάθει τη γνώμη των ευρωπαίων πολιτών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει υπόψη τους σχετικό χάρτη πορείας (“roadmap”) με τίτλο «Αποτελεσματικότερη νομοθεσία στον τομέα της φορολογίας: προσδιορισμός των περιοχών για ένα μετάβαση στην ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία». Η περίοδος υποβολής των παρατηρήσεων εκτείνεται από 20.12.2018 έως 17.01.2019. Οι υποβληθείσες παρατηρήσεις θα ληφθούν υπόψη για την περαιτέρω ανάπτυξη και τελειοποίηση της σχετικής πρωτοβουλίας. Η Επιτροπή θα συντάξει σε σύντομη έκθεση τις παρατηρήσεις που θα ληφθούν και θα εξηγήσει τον τρόπο, με τον οποίο αυτές θα ληφθούν υπόψη, καθώς και, ανάλογα με την περίπτωση, τους λόγους για τους οποίους ορισμένες προτάσεις θα πρέπει να απορριφθούν. Οι παρατηρήσεις που θα ληφθούν θα δημοσιευθούν στον ιστοτόπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ειδικότερα, ο χάρτης πορείας (“roadmap”) περιλαμβάνει το πλαίσιο, τον ορισμό του προβλήματος και τον έλεγχο της επικουρικότητας (Α), τις επιδιώξεις της πρωτοβουλίας και τον τόπο για την επίτευξή τους (Β), καθώς και την καλύτερη ρύθμιση (Γ).

ΕΛΡΑ JEAN MONNET ΣΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΚΑΤΟΧΟΣ ΕΛΡΑΣ:

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΒΒΑΪΔΟΥ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ | 15/1/2019

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Α. Πλαίσιο, ορισμός προβλήματος και έλεγχος επικουρικότητας

1. Το πλαίσιο της πρωτοβουλίας

- Στην επιστολή δήλωσης πρόθεσης προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Σεπτέμβριο του 2018, η Επιτροπή ανακοίνωσε μια πρωτοβουλία για πιο αποτελεσματική νομοθεσία στη φορολογική πολιτική, προσδιορίζοντας τους τομείς στους οποίους η ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί. Το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2019 περιλαμβάνει μη νομοθετική πρωτοβουλία σε αυτή την περιοχή.

- Η νέα αυτή πρωτοβουλία συνεισφέρει στην ατζέντα του Προέδρου της Επιτροπής κ. Γιούνκερ για θέσεις εργασίας, ανάπτυξη, δικαιοσύνη και δημοκρατική αλλαγή και θα συμβάλει στην προώθηση των εργασιών για πιο δίκαιη και αποτελεσματικότερη φορολογία στην ΕΕ.

- Αυτό αποτελεί μέρος των πρωτοβουλιών της Επιτροπής για την προοπτική για το μέλλον της Ένωσης μέχρι το 2025. Είναι μια συνεισφορά στη Σύνοδο Κορυφής στο Σάμπου στις 9 Μαΐου 2019, όπου οι ηγέτες της ΕΕ θα παρουσιάσουν την προοπτική τους για την μέλλον της ΕΕ. Η Επιτροπή έχει αναγγείλει ανάλογη πρωτοβουλία στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής που έχει ισχυρούς δεσμούς με την πρωτοβουλία για τη φορολογία. Η Επιτροπή έχει ήδη παρουσιάσει μια ανακοίνωση για περισσότερο αποτελεσματική λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Το πρόβλημα που η πρωτοβουλία στοχεύει να αντιμετωπίσει

- Από τη συνθήκη της Ρώμης (1958), οι αποφάσεις σχετικά με τη φορολογία στην Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνονται με ομοφωνία. Η φορολογία είναι ο τελευταίος τομέας πολιτικής, όπου η ομοφωνία είναι ο μοναδικός κανόνας.

- Η φορολογία είναι, επίσης, ένας τομέας που υπόκειται σε ειδική νομοθετική διαδικασία, δηλαδή ομοφωνία στο Συμβούλιο μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με τους περισσότερους άλλους τομείς πολιτικής, όπου η συνήθης νομοθετική διαδικασία χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο.

- Η ιστορική αιτιολόγηση αυτής της εξαιρέσης ήταν ότι η ομοφωνία (με ειδική νομοθετική διαδικασία) είναι ο μόνος τρόπος να εξασφαλιστεί η εθνική κυριαρχία επί φορολογικών θεμάτων. Η πραγματικότητα, ωστόσο, αποδείχθηκε πιο περίπλοκη. Η μεταγενέστερη νομολογία του ΔΕΕ έδειξε ότι οι ελευθερίες της Συνθήκης και η αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων θέτουν όρια στην εθνική κυριαρχία στη φορολογία. Με τον σημερινό βαθμό οικονομικής και οικονομικής ολοκλήρωσης, οι φορολογικές πολιτικές μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη και στις πολιτικές της Ένωσης. Ως αποτέλεσμα, τα κράτη μέλη είναι όλο και περισσότερο περιορισμένα στην ικανότητά τους να αντλούν έσοδα για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων δαπανών σύμφωνα με τις εθνικές τους προτιμήσεις.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Η ομοφωνία στη φορολογία αποτελεί εμπόδιο στην αποτελεσματική λήψη αποφάσεων και ως εκ τούτου δεν υπάρχει αποτελεσματική Ένιαία Αγορά στον τομέα της φορολογίας.

- Έχουν υπάρξει ορισμένα επιτεύγματα, όπως οι κοινές βασικές διατάξεις ΦΠΑ, οι ελάχιστοι συντελεστές για τα προϊόντα που υποκείνται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης ή κανόνες για την ελάφρυνση της διπλής φορολογίας των επιχειρήσεων στην ενιαία αγορά. Ωστόσο, αυτοί οι κανόνες γενικά συμφωνήθηκαν σε μια εποχή που υπήρχαν λιγότερα κράτη μέλη και έτσι ήταν ευκολότερη η επίτευξη ομοφωνίας.

- Άλλα πρόσφατα επιτεύγματα, όπως μέτρα φορολογικής διαφάνειας και κανόνες κατά της κατάχρησης, τροποποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό από τη δημόσια και πολιτική αντίδραση στα μεγάλα φορολογικά σκάνδαλα, παρά από ένα κοινό όραμα για τον τρόπο, με τον οποίο η ευρωπαϊκή φορολογική πολιτική θα έπρεπε να εξελιχθεί.

- Συνολικά, η πρόσδοος της φορολογικής πολιτικής της ΕΕ παρακολουθείται σοβαρά από την απαίτηση ομοφωνίας και κατά συνέπεια σημαντικά έργα για την ενιαία αγορά, όπως και η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ, καθώς και η φορολογική δικαιοσύνη έχουν παρεμποδιστεί.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Για να συμβαδίζει με τις ταχείες οικονομικές, κοινωνικές και τεχνολογικές εξελίξεις, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να είναι εξοπλισμένη με αποτελεσματικά εργαλεία λήψης αποφάσεων που επιτρέπουν να ενεργεί εγκαίρως και αποτελεσματικά.

- Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, ήδη στις ομιλίες του 2017 και του 2018, ο πρόεδρος της Επιτροπής κ. Γιούνκερ πρότεινε τη χρήση άλλων επιλογών της Συνθήκης για τη λήψη αποφάσεων για ορισμένα φορολογικά θέματα με ειδική πλειοψηφία.

- Το άρθρο 48 παράγραφος 7 της ΣΕΕ επιτρέπει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να αλλάξει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων από ομοφωνία σε ειδική πλειοψηφία για το σύνολο ή μέρος της φορολογίας ή ακόμη και για συγκεκριμένες προτάσεις. Επιτρέπει, επίσης, την αλλαγή του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη λήψη αυτής της απόφασης με τη μετάβαση από την ειδική στην τακτική νομοθετική διαδικασία.

- Η ανακοίνωση θα διερευνήσει τη δυνατότητα που προσφέρει η Συνθήκη για αποτελεσματικότερη νομοθέτηση στον τομέα της φορολογίας.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Η βάση παρέμβασης της ΕΕ (νομική βάση και έλεγχος επικουρικότητας)

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξουσιοδοτεί την Ένωση να ενεργεί στον τομέα της φορολογικής πολιτικής (Άρθρα 113, 115). Το άρθρο 48 παράγραφος 7 της ΣΕΕ παρέχει τη δυνατότητα διερεύνησης της προοπτικής μετάβασης στην ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στη φορολογία. Οποιαδήποτε συγκεκριμένη νομοθετική πρόταση απορρέει από την απόφαση μετάβασης στην ειδική πλειοψηφία η ψηφοφορία θα πρέπει να σέβεται τα όρια της χρησιμοποιούμενης νομικής βάσης.

B. Τι επιδιώκει να επιτύχει η πρωτοβουλία και πώς

Κύριος στόχος της ανακοίνωσης είναι να διερευνηθούν οι δυνατότητες να καταστεί η διαδικασία νομοθέτησης της ΕΕ για τη φορολογική πολιτική πιο αποδοτική με τη χρήση της ειδικής πλειοψηφίας. Αυτό θα επιτρέψει στην ΕΕ να συμβαδίζει με την ταχεία οικονομικές, κοινωνικές και τις ανταγωνιστικές αλλαγές, στις οποίες πρέπει να ανταποκριθεί η φορολογική πολιτική. Η ανακοίνωση αποσκοπεί στο να ξεκινήσει μια συζήτηση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και σχετική διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με τον τρόπο, με τον οποίο θα καταστεί αποτελεσματικότερη η νομοθεσία για τη φορολογική πολιτική στο πλαίσιο των δυνατοτήτων που προβλέπονται στις ισχύουσες Συνθήκες.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η αποτελεσματικότερη θέσπιση νομοθεσίας στον τομέα της φορολογικής πολιτικής θα ανταποκρινόταν στις προσδοκίες των πολιτών της Ένωσης, οι οποίοι έχουν αναφέρει, τη δίκαιη φορολογία ως έναν από τους τομείς προτεραιότητας για δράση της ΕΕ. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε μια έρευνα του Ευρωβαρόμετρου του 2016, ¾ των ερωτηθέντων είδε την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής ως έναν από τους κορυφαίους τομείς δράσης της ΕΕ.

Γ. Καλύτερη ρύθμιση

1. Διαβούλευση με τους πολίτες και τους ενδιαφερόμενους

Η ανακοίνωση αφορά τη νομοθετική διαδικασία στη φορολογική πολιτική. Νοείται ως συμβολή στη διαδικασία που θα οδηγήσει στη Σύνοδο Κορυφής της Sibiu στις 9 Μαΐου 2019, με την προοπτική του 2025 στον ορίζοντα. Στόχος του είναι να ξεκινήσει μια συζήτηση και να διερευνηθούν οι δυνατότητες μετάβασης στην ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στη φορολογία. Το ευρύ κοινό θα μπορεί να μοιραστεί τις απόψεις του σχετικά με αυτόν τον χάρτη πορείας. Δεν προβλέπεται άλλη δημόσια διαβούλευση.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Βάση αποδείξεων και συλλογή δεδομένων

Η πρωτοβουλία αυτή επικεντρώνεται στη νομοθετική διαδικασία της φορολογικής πολιτικής. Ως εκ τούτου, δεν θα είχε σημαντικές επιπτώσεις που θα απαιτούσαν εκτίμηση των επιπτώσεων. Κάθε συγκεκριμένη νομοθετική πρόταση που απορρέει από την απόφαση μετάβασης στην ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στον τομέα αυτό θα καταρτιστεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Γενικότερα θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρησιμοποιεί έναν χάρτη πορείας ("roadmap") για να καθορίσει το πεδίο εφαρμογής σε σχέση με τα εξής: μια σημαντική νέα νομοθετική πράξη ή πολιτική, την αξιολόγηση μιας ισχύουσας νομοθετικής πράξης ή πολιτικής ή τον έλεγχο καταλληλότητας μιας δέσμης υφιστάμενων νομοθετικών πράξεων και/ή πολιτικών. Οι χάρτες πορείας περιγράφουν το προς αντιμετώπιση πρόβλημα και τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν. Εξηγούν γιατί χρειάζεται να αναλάβει δράση η ΕΕ, περιγράφουν τις εναλλακτικές πολιτικές, καθώς και τα κύρια χαρακτηριστικά της σχετικής διαβούλευσης. Μερικές φορές, ο πιθανός αντίκτυπος μιας νομοθετικής πράξης ή μιας πολιτικής στην οικονομία, το περιβάλλον ή την κοινωνία είναι τόσο μεγάλος, ώστε απαιτείται εκτίμηση επιπτώσεων. Στην περίπτωση αυτή, ο χάρτης πορείας ("roadmap") αντικαθίσταται από μια αρχική εκτίμηση επιπτώσεων, η οποία υφίσταται σε περισσότερες λεπτομέρειες.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περαιτέρω, στις 15 Ιανουαρίου 2019 δημοσιεύθηκε Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, στην οποία προτείνεται η υιοθέτηση του προαναφερόμενου χάρτη πορείας ("roadmap") για την προοδευτική και στοχευμένη μετάβαση στην ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στο πλαίσιο της συνηθούς νομοθετικής διαδικασίας σε ορισμένους τομείς της κοινής φορολογικής πολιτικής της ΕΕ, όπως συμβαίνει ήδη στους περισσότερους άλλους τομείς πολιτικής της ΕΕ. Η δυνατότητα αυτή προβλέπεται από τις Συνθήκες της ΕΕ.

Όπως επισμαίνεται από την Επιτροπή, εφαρμόζοντας την ειδική πλειοψηφία, τα κράτη μέλη θα μπορούν να καταλήγουν σε ταχύτερες, αποτελεσματικότερες και πιο δημοκρατικές συμβιβαστικές αποφάσεις επί φορολογικών θεμάτων, αξιοποιώντας το πλήρες δυναμικό αυτού του τομέα πολιτικής. Επίσης, στο πλαίσιο της συνηθούς νομοθετικής διαδικασίας, οι αποφάσεις που αφορούν τη φορολογία θα λαμβάνονται βάσει συγκεκριμένων παρατηρήσεων που υποβάλλει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ώστε να εκπροσωπούνται καλύτερα οι απόψεις των πολιτών και να ενισχύεται η υποχρέωση λογοδοσίας.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αντιθέτως, δεν προτείνει καμία αλλαγή στις αρμοδιότητες της ΕΕ στον τομέα της φορολογίας ή στα δικαιώματα των κρατών μελών να φορολογούν τα φυσικά πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις κατά το δοκούν. Στόχος της πρότασης είναι η παροχή στα κράτη μέλη της δυνατότητας να ασκούν αποτελεσματικότερα την ήδη κοινή κυριαρχία τους με τρόπο που θα συμβάλει στην ταχύτερη αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων. Η προεγγιση που περιγράφεται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής θα εγκαθιδρύσει μια νέα δυναμική και θα τονώσει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε αυτόν τον τομέα σε μια περίοδο, κατά την οποία το μέλλον της φορολογίας έχει αναθεί σε ολέγον ζήτημα για τη διεθνή κοινότητα. Η αντιμετώπιση των δυσχερειών που χαρακτηρίζουν το τρέχον πλαίσιο θα εδρασιώσει τη φήμη της ΕΕ ως παγκόσμια ηγετική δύναμη όσον αφορά την εξερεύνηση ρεαλιστικών λύσεων στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η φορολογική πολιτική τον 21^ο αιώνα.

Στην ανακοίνωσή της, η Επιτροπή ζητεί από τους ηγέτες της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη να εξετάσουν το ενδεχόμενο βαθμιαίας, σε τέσσερα στάδια, καθιέρωσης της λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία όπως ορίζεται παρακάτω:

Στο **Στάδιο 1**, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμφωνήσουν για τη μετάβαση στη λήψη αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία όσον αφορά μέτρα βελτίωσης της συνεργασίας και της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των κρατών μελών με στόχο την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής, καθώς και διοικητικές πρωτοβουλίες για τις επιχειρήσεις της ΕΕ, π.χ. εναρμονισμένες υποχρεώσεις για την παροχή στοιχείων. Τα μέτρα αυτά είναι συνήθως ευπρόσδεκτα από όλα τα κράτη μέλη, παρεμποδίζονται όμως για λόγους που δεν έχουν σχέση με τα εκάστοτε ζητήματα.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στο **Στάδιο 2** θα καθιερωθεί η ειδική πλειοψηφία ως χρήσιμο εργαλείο για την προώθηση μέτρων, στο πλαίσιο των οποίων η φορολογία στηρίζει άλλους στόχους πολιτικής, όπως η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, η προστασία του περιβάλλοντος ή η βελτίωση της δημόσιας υγείας.

Στο στάδιο 3 η ειδική πλειοψηφία θα μπορούσε να συμβάλει στον εκσυγχρονισμό ήδη εναρμονισμένων κανόνων της ΕΕ, όπως των κανόνων για τον ΦΠΑ και για τους ειδικούς φόρους καταπόλεψης. Η ταχύτερη διαδικασία λήψης αποφάσεων στους τομείς αυτούς θα δώσει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να παρακολουθούν τις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις και τις αλλαγές της αγοράς προς όφελος τόσο των χωρών της ΕΕ όσο και των επιχειρήσεων.

Το **Στάδιο 4** θα καταστήσει δυνατή τη μετάβαση στην ειδική πλειοψηφία για σημαντικές νομικές πράξεις στον τομέα της φορολογίας, όπως η κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ) και ένα νέο σύστημα για τη φορολόγηση της ψηφιακής οικονομίας, που θα πρέπει να θεσπιστούν επείγοντως για να διασφαλίσουν μια δίκαιη και ανταγωνιστική φορολογία στην ΕΕ. Ειδικότερα, η ΚΕΒΦΕ εξακολουθεί να σημειώνει πρόοδο με πολύ αργούς ρυθμούς λόγω της λήψης αποφάσεων με ομοφωνία.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, ο οποίος, στην πρόσφατη ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης, είχε ζητήσει τη μετάβαση στη λήψη αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία για φορολογικά ζητήματα, δήλωσε: «Οι όλο και περισσότερο παγκοσμιοποιημένες οικονομίες μας χρειάζονται σύγχρονα και φιλόδοξα φορολογικά συστήματα. Εξακολουθώ να υποστηρίζω σθεναρά την υιοθέτηση της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία και έναν ισχυρότερο ρόλο για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με το κοινό μέλλον της φορολογίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Ο Πιερ Μοσκοβισί, επίτροπος Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων, Φορολογίας και Τελωνείων, δήλωσε σχετικά: «Η ΕΕ έχει συγκεκριμένο ρόλο στη φορολογική πολιτική από την απαρχή της Ένωσης, έξι δεκαετίες πριν. Η ομοφωνία στον τομέα αυτό μπορεί να είχε νόημα τη δεκαετία του 1950 όταν τα κράτη μέλη ήταν έξι, σήμερα όμως δεν έχει πλέον κανένα νόημα. Ο κανόνας της ομοφωνίας στον τομέα της φορολογίας φαίνεται όλο και περισσότερο αναχρονιστικός από αντικτική άποψη, προβληματικός από νομική άποψη και αντιπαραγωγικός από οικονομική άποψη. Αντλαμπάνομαι πολύ καλά ότι πρόκειται για ευαίσθητο ζήτημα, αλλά αυτό δεν πρέπει να μας εμποδίσει να το συζητάμε. Ας ξεκινήσουμε λοιπόν αυτή τη συζήτηση σήμερα».

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η ανακοίνωση της Επιτροπής προτείνει στα κράτη μέλη αφενός να αποφασίσουν γρήγορα να υλοποιήσουν τα στάδια 1 και 2 και αφετέρου να εξετάσουν το ενδεχόμενο να υλοποιήσουν τα βήματα 3 και 4 έως το τέλος του 2025.

Η ανάληψη δράσης στους τομείς που περιγράφονται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής είναι δυνατή βάσει της λεγόμενης «ρήτρας γάφυρα» ("passarelle clause") (άρθρο 48 παράγραφος 7 της ΣΕΕ) που προβλέπεται στις Συνθήκες της ΕΕ, η οποία δίνει τη δυνατότητα μετάβασης στην ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία ή εφαρμογής της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας σε ορισμένες περιπτώσεις. Δεν απαιτείται, δηλαδή, η τροποποίηση της Συνθήκης για την ΕΕ. Να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την διαδικασία αυτή, οι ευρωπαίοι ηγέτες πρέπει να κοινοποιήσουν ορισμένη πρόταση στα εθνικά κοινοβούλια, τα οποία έχουν προθεσμία έξι μηνών για να φέρουν αντιρρήσεις. Σε περίπτωση που έστω και ένα μέλος θέσει ζήτημα, τότε η πρόταση απορρίπτεται.

Η Ανακοίνωση της Επιτροπής προβλέπει και τα επόμενα βήματα. Ειδικότερα, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να ξεκινήσουν επικοινωνιακή συζήτηση σχετικά με τη λήψη αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία στο πλαίσιο της φορολογικής πολιτικής της ΕΕ, και να καθορίσουν μια έγκαιρη και ρεαλιστική προσέγγιση για την υλοποίησή της. Συγκεκριμένα, οι ηγέτες της ΕΕ καλούνται να εγκρίνουν τον συμφωνημένο χάρτη πορείας και να λάβουν έγκαιρες αποφάσεις σχετικά με την εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται στις Συνθήκες.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τέλος, να σημειωθεί ότι η ΕΕ χρησιμοποιεί διάφορες νομοθετικές διαδικασίες για τη θέσπιση των νόμων στην ΕΕ. Η διαδικασία που ακολουθείται για την υποβολή νομοθετικής πρότασης εξαρτάται από το είδος και το αντικείμενο της πρότασης. Το μεγαλύτερο μέρος της νομοθεσίας της ΕΕ εκδίδεται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις ένα και μόνο θεσμικό όργανο της ΕΕ μπορεί να εκδώσει μια νομοθετική πράξη. Η διαβούλευση με τα εθνικά κοινοβούλια των χωρών της ΕΕ είναι υποχρεωτική για όλες τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και για τυχόν αλλαγές των συνθηκών της ΕΕ απαιτείται η συμφωνία όλων των κρατών μελών.

Οι περισσότερες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ θεσπίζονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, στο πλαίσιο της οποίας το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (με άμεση ψηφοφορία) και το Συμβούλιο της ΕΕ (εκπρόσωποι των 28 χωρών-μελών της ΕΕ) έχουν ίση βαρύτητα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει νομοθετική πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, τα οποία πρέπει να συμφωνήσουν επί του κειμένου, ώστε η πρόταση να γίνει νόμος της ΕΕ.

Μέσω μιας σειράς «αναγνώσεων» του προτεινόμενου νόμου, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξετάζουν και τροποποιούν το κείμενο. Εάν τα δύο θεσμικά όργανα συμφωνούν επί των τροπολογιών, ο προτεινόμενος νόμος θεσπίζεται. Εάν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν μπορούν να συμφωνήσουν επί των τροποποιήσεων, γίνεται δεύτερη ανάγνωση.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία μετά τη δεύτερη ανάγνωση, τότε η πρόταση τίθεται ενώπιον μιας «επιτροπής συνδιαλλαγής» που περιλαμβάνει ισάριθμους εκπροσώπους του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συμμετέχουν επίσης στις συνεδριάσεις και συμβάλλουν στη διαδικασία. Μόλις η επιτροπή συνδιαλλαγής καταλήξει σε συμφωνία, το κείμενο διαβιβάζεται στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τρίτη ανάγνωση, ώστε να αποκτήσει τελικά ισχύ νόμου. Σε σπάνιες περιπτώσεις όπου δεν μπορεί να υπάρξει συμφωνία, ο νόμος δεν εγκρίνεται.

Βεβαίως, προβλέπονται και ειδικές νομοθετικές διαδικασίες. Οι διαδικασίες αυτές εφαρμόζονται μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις. Κατά κανόνα, το Συμβούλιο της ΕΕ είναι ο μόνος νομοθέτης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να δίνει την έγκρισή του ή να διατυπώνει τη γνώμη του για μια νομοθετική πρόταση. Σπανιότερα, το Κοινοβούλιο (κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο) μπορεί να εγκρίνει μόνο του νομικές πράξεις.

Το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο μπορούν να εξουσιοδοτήσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκδώσει 2 είδη μη νομοθετικών πράξεων, τις εκτελεστικές πράξεις, που θεσπίζουν μέτρα με σκοπό την ομοιομορφία εφαρμογή των νόμων σε όλες τις χώρες της ΕΕ, και τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, που τροποποιούν ή συμπληρώνουν την ισχύουσα νομοθεσία, ιδίως προκειμένου να προστεθούν νέοι μη ουσιαστικοί κανόνες.

Tax Flash

Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και διαβούλευση επί της πρότασης της αναφορικά με την μεταρρύθμιση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στον τομέα της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα εθνικά κοινοβούλια λαμβάνουν όλες τις νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ταυτόχρονα με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να αντιδράσουν στις προτάσεις με γνωμοδότηση. Σε τομείς στους οποίους η ΕΕ ενεργεί από κοινού με τις χώρες της ΕΕ, τα εθνικά κοινοβούλια ελέγχουν κατά πόσον η ανάληψη δράσης θα είναι πιο αποτελεσματική σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο (αρχή της επικουρικότητας). Αυτός είναι ο λεγόμενος «μηχανισμός ελέγχου της επικουρικότητας».

Επικοινωνία:

Κατερίνα Σαββαΐδου, Επίκουρη Καθηγήτρια ΑΠΘ, Κάτοχος της Έδρας, ADIT

Βασιλική Αθανασάκη, Διδάκτωρ Δημοσίου και Φορολογικού Δικαίου, ADIT, Ερευνήτρια της Έδρας

E-mail: jeanmonnetchair.eutaxpolicy@gmail.com

Website:

<https://jean-monnet-chair-eu-tax-policy-administration.webnode.gr/>

Για να λαμβάνετε e-mails σχετικά με αυτό το θέμα, παρακαλώ όπως αποστείλετε ένα email με τη λέξη "Subscribe" στο πεδίο του θέματος.

Το υλικό αυτό περιέχει αποκλειστικά και μόνο γενικές πληροφορίες και η έδρα Jean Monnet στην Ευρωπαϊκή Φορολογική Πολιτική και Διοίκηση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης δεν δίνεται να εκληφθεί ότι δι' αυτού παρέχει συμβουλές ή υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, προτείνουμε ότι οι αναγνώστες θα πρέπει να αναζητήσουν εξειδικευμένες συμβουλές σχετικά με κάθε ειδικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν. Η έδρα Jean Monnet στην Ευρωπαϊκή Φορολογική Πολιτική και Διοίκηση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης δεν αποδέχεται ευθύνη για οιαδήποτε ζημία υποστεί οποιοσδήποτε που βασίστηκε στο παρόν. Το εν λόγω υλικό απηχεί αποκλειστικά την άποψη των συγγραφέων και σε καμία περίπτωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, τα οποία δεν ευθύνονται για οποιαδήποτε τυχόν χρήση των περιεχόμενων πληροφοριών.

Στην Έδρα Jean Monnet σεβόμαστε την ιδιωτικότητα σας και δεσμευόμαστε να διασφαλίζουμε το απόρρητο και την εμπιστευτικότητα των προσωπικών σας δεδομένων. Σε συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (679/2016/ΕΕ - GDPR), χρειαζόμαστε τη συναίνεσή σας για να σας ενημερώνουμε για τις δραστηριότητες της Έδρας και να σας προσκαλούμε σε εκδηλώσεις, ομιλίες και συνέδρια που διοργανώνει. Μπορείτε να ανακαλέσετε οποτεδήποτε την παραπάνω συναίνεσή σας, καθώς και να ασκήσετε τα δικαιώματά που σας παρέχει η σχετική με τα προσωπικά δεδομένα νομοθεσία.

Νομική Σχολή ΑΠΘ, Πανεπιστημιούπολη, 54124 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 996510, F: +30 2310 995272, E: info@jlaw.auth.gr

© 2018 Όλα τα δικαιώματα κατοχυρωμένα.

Για να μη λαμβάνετε emails σχετικά με αυτό το θέμα, παρακαλώ όπως αποστείλετε ένα απαντητικό email με τη λέξη "Unsubscribe" στο πεδίο του θέματος.